

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XXVI. Aditvs Et In Templvm Introitvs sit clericis valde religiosus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

tus quē tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eū. Discamus ergo, & nos in lege meditari, non auocemur secularibus illecebris, non occupemur impedimētis, sed semper ad legem sumus attentī. Scriptum est enim Ps. 36. v. 20. Os iusti meditabitur sapientiam, & lingua eius loquetur iudiciū, lex Dei eius in corde ipsius. Hoc in veteri testam. Audi dicentem in nouo, Rō. 10. v. 8. Prope est verbum in ore tuo, & in corde tuo. Et maximē hanc meditationem sacerdotib. necessariam ostendit, ad Tit. scribens necessaria. 1. v. 9. Quia debet Episcopus amplecti eum, qui secundū doctrinam est, fidelem sermonē, vt potens sit exhortari in doctrina sana, & eos, qui contradicunt, arguere. Quod vtiq; sollicita atq; intentā meditationis est, nō perfunctoria lectionis. Et ad Tim. 1. c. 4. v. 13. scribens, ait: Attende lectioni, exhortationi, doctrina: lectio enim frequens, nec intermissione aliqua destituta, doctrinae munus operatur. Animo autē meditatione ac precatione cōposito per diem diligenter in actiones tuas pius clericus animaduertat, vt & vitia, quib. obnoxius est, extirpet, & virtutes inchoatas perficiat, postmeridianum cū antemeridiano tēpore, diem cum die, mensem cū mense cōferat. S. Bas. ser. de abdicat. rerum ad finē: Quae singulis, inquit, diebus feceris opera, ea vesperi tecum ipse commemora, & cum ijs, quae feceris pridie conferto: studiosēq; operam dato, vt melior in dies magis ac magis existas. Processū in virtutibus facito, vt hoc modo angelis efficiare propinquior.

CAPVT XXVI.

ADITVS ET IN TEMPLVM INTROITVS

fit clericis valde religiosus.

Templum ingressuri ex unā quādam diuini Numinis reuerentiā in se merūq; cōcitent, & vniuersas seculi curas ex animo deponant, totāq; mentē ad Dei maiestātē cultūq; defigant: tanquam omnium lineis vfi in maximū tractaturi negotiū. Cum Aaron eiusq; successores, sacrificio. ait Isidor. Pelusiota l. 1. ep. 45. in tēplum sacrificij causa ingrediebantur, laneis omniū vestibus abiectis, vestimenta ex lino 39. 40. contexta induebāt; arcani aliquid continentes, atq; illud significantes, tis symbolū.

Meditatio
sacerdotib.
necessaria.

Veritatis
doctrina sal
utatis con
futatio me
ditationis
partus.

Hoc age q; a
gis prafer
tim in rebus
diuinis.

Cur veteres
sacerdotes
lineis vfi in
Exod. 28. v.
39. 40.

Linū purita

ficantes, externos tumultus tum de memoria deponendos esse. Nā qui rei sacræ causa ad Deum accedit, nihil alienū nec vllam rerum ex malitia constantium sarcinam secum afferre debet.

§. Hinc vt insigni reuerentia sacram adirent ædem præcepit Deus *Leu. 19. v. 30. Sanctuarium meum metuite, Ego Dominus, ait Deus. Metuite ne impure & irreuerenter accedatis. Et iterū. Pauete ad sanctuarium meum. Ego Dominus, Leu. c. 26. v. 2. deceter & religiose illud habete. Si nostrum sanctuarium cum vetere & vmbatili illo contulerimus, intelligemus quanto tremore & veneratione ad illud sit nobis accedendum.*

Non modo
Deus, sed &
sacra ipsa &
des reueren-
da propter
inhabitan-
tem Deum.
Præcipue
Deus est tibi
pura mente
colendus.

§. *Exod. 30. v. 18. 19. 20. 21. & Exod. 40 v. 28. 29. præcepit Deus, vt Moses aneum faceret labrum, vt in eo Aaron & filii eius manus suas ac pedes lauarent ingressuri in tabernaculū testimonii. Quid hoc? nisi vt tam sordida facta, quā prauos expurgarent affectus Deo cultū adhibitori: §. Greg. ho. 17. in Euāg. Labrum aneum, inquit, Moyses ponit, in quo sacerdotes lauari debeant, & sancta sanctorum ingredi: quia lex Dei prius nos lauare per compunctionem præcipit, vt nostra im-munditia ad penetrandum secretorum Dei arcanorum mūditiā nō sit indigna. Hinc & sacerdotes in Missa latuant manus: siquidem illoris manib. (& magis mentib. pollutis) sacra tractare est nefas, vt ait Hesiod. Et olim id Christiani fecēre, vt ablutione manuum internæ puritatis admonerentur; Hinc & Tertul. l. de orat. c. 11. Quæ, inquit, ratio est, manibus quidem ablutis, sed spiritu sordidato orare? Quod & vñratum gentilibus: Vnde Tibullus l. 1. eleg. 2.*

*Castæ placent superis, pura cum veste venite,
Et manibus puris sumite fontis aquam.*

Loco huius aquæ pro Ecclesiæ foribus ad purificationem olim positæ, de qua Euseb. lib. 10. cap. 4. nunc ad templi ingressum ponitur vasculum aquæ lustralis leuium peccatorum expiatrix.

§. *Ecclesiast. 4. v. 17. Dei domum ingrediens, custodi pedem tuum; & appropinqua, vt audias. Multo enim melior est obedientia*

entia quam stultorum victima, qui nesciunt quid faciunt mali. Commendat reuerentiam, metum, pietatem intrantibus in Ecclesiam, Basilicam, oratorium, templum, utq; ibidem inter alia religionis officia attentis auribus & mentibus Dei incipiant verbum: quia multo melius ac salutaris est, diuinę voluntati ac legi obtemperare, quod nō potest nisi qui eam cognouerit, quā externa facere & immolare sacrificia: quod omnes possunt impij & stulti, quos doceri maximē esset necessarium. *Chaldaeus: Tu fili hominis custodi pedes tuos (affectus à prauis desiderijs) in tēpore quo ieris in domum Sanctuarii, ad adorandum, ne venias eo plenus peccatis ante Dominum, quo ad conuertaris. Et esto admonens aurem tuam ad excipiendam doctrinam legis à sacerdotibus & sapientib. & ne fueris, ut stulti, qui offerunt munus pro peccatis suis, & non conuertuntur ab operibus malis, quæ apprehendūt manibus suis, & non est ipsum acceptum in beneplacito: quia ipsi nesciunt facere in eis bonum & malum. Hoc & significauit Dominus Moyſi Exod. 3. v. 5. & Iosue 5. v. 15. Vbi vtrique præcipit: Solue calceamenta de pedibus tuis, locus enim in quo ſtas terra sancta est. Iussus vterque calceos extuere, ut reuerentiam exhiberent diuinę maiestati, quæ eo loco se præsentem declarabat, & magna animi submissione ac veneratione ad perspiciendum in idem Dei oraculum accederent, & q̄ omnis tunc prauus actus & affectus deponendus, & non resumendus, ut serpentes faciunt venenum ad tempus euomendo, & post resorbendo, & ut canes ad vomitum reuertendo.*

§ Ego in multitudine misericordiæ tuæ, ait David Ps. 5. v. 8. Introibo in domum tuam, adorabo ad templū sanctum tuum in timore tuo. Hoc est: Fīlīus nō n operatione mea, sed bonitate tua, domum tuam Domine, quæ domus orationis est, ingrediar, & abiiciam proſternamq; me coram tabernaculo tuo, timenſq; ac tremens beneuolētiā ac opē tuam suppliciter implorabo. *S. Ioan. Chryſoſt.*

*Emendāda
vita propoſi
to ad S. adē
accedendū.*

*S. David in
Dei ade re-
uerentia.*

Qui Regia, Chrys. hom. 15. in epist. ad Hebr. In aulam, inquit, regiam in-
 minimum traturus, & habitu, & oculis, & incessu, & in cunctis alijs cō-
 habeatur & ponis, & ornas te metipsum, in Ecclesiam aut ingressurus, ubi ve-
 bonos Eccle- re est aula regia, & talis, qualis celestis est, rides? & tu quidem,
 sia. scio, quia non vides. Auditamen, quia angeli presentes sunt v-
 Angelis in- big, & maxime in domo Dei astant regi (Christo in Eucha-
 sessum tem- ristia) & omnia plena sunt incorporeis illis virtutib. Idem S.
 plum. Ioan. Chrys. qua animi puritate & præparatione veni-
 Lotio & ve- endum lit in Ecclesiam, exponit hom. 52. in Matt. In nō-
 stium cādor nullis, inquit, Ecclesiis hunc morem corroboratum videmus,
 olim in vsu. vt diligenter multi studeant, quomodo manibus loti; candidis
 Non tā pu- induti vestimentis in Ecclesiam ingrediantur, quomodo autem
 ritate corpo- animam atq; mentem suam puram atq; defecatā offerant Deo,
 ris, quam a nullam prorsus habent curam. Hæc dico, non quia lauare eos,
 nimia ad Deū aut manus prohibeam, sed quia non solum aqua lauare os
 accedendum. velim, verum etiam, vt æquius est, omni virtutis numero. Sor-
 descunt quippe manus homicidio, ceterisq; operationib. prauis;
 os autem maledictione, blasphemia, contumelia, verbis iracun-
 diis atq; obscænis, dissolutio risu atq; scurrilitate. Si ergo nullius
 horum tibi conscius, neq; his maculis obscænis, ingenti acce-
 de fiducia: sin autem millies his sordibus te deturpasti, cur in-
 cassum laboras? cur os atq; linguam diligenter lauas, perni-
 ciosam vero atq; pestiferam maculam ipsorum non abstergis?
 Sic dispositi atq; affecti ad regem accedamus, & ad genua eius
 procidamus, non corporis solum, verum etiam multo magis
 mentis atq; animi figura. Veniat nobis in mentem, quem adi-
 re constituimus, & pro quibus & quid facturi adimus, quem
 Seraphim aspicere nequeunt, Isa. 6. v. 2. quem terra contremi-
 scit. Psal. 17. v. 8. qui lucem inaccessibilem habitat. 1. Tim. 6. v.
 26. Adimus autem vt nos à tormentis gehennæ vindicemus, vt
 peccatorum indulgentiam impetremus, vt intolerabiles pœna
 dissoluantur, vt cælos, & quæ ibi sunt, bona consequamur. Cō-
 cidamus igitur tam corpore, quam mente, vt ipse iacentes nos
 erigat, oremus humiliter & mansuete. Hæc S. Chrys.

§ Verè si istæ & similes causæ templum adeundi suis
 ponde-

ponderibus & momētis examinarentur, præcipuam animis religionem iniicerent. Non omittenda hic S. Hier. lib. aduersus Vigilant c. 4. confessio. Quando, ait, iratus fuero; & aliquid mali in animo meo cogitauero; & menturnum phantasma deluserit, basilicas Martyrum intrare non audeo, ita totus & corpore & animo pertremisco. Ista S. Hier. At nunc libidinum sordibus & grauissimis sepè scelerebus contaminatissimi, & quidē sacerdotes in templis, in Dei sacra, in ipsa altaria sine vlla diuini Numinis reuerētia irrumpunt. Adeant sane sordidi & flagitiosi templum, sed vt ibi scelera sua detestentur, confessione & lacrymis eluant, salutifera remedia accipiant. Consulat lector increpatoriam S. Hier. epist. 58. ad Sabinian. diaconum. Julianus Imperator impius Christianæ religionis desertor idolorum fanis, & inanium deorum ac dæmonum delubris magnum honorem haberi voluit: siquidem hanc legem sanciuit: Cum in templa venerint magistratus, intra ianuas nemo præcedat eos militum, aut precedentium officiorum, sed qui voluerit, subsequatur. Quamprimum enim magistratus solum delubri attigerit, priuatus redditur. Ista Niceph. lib. 10. ca. 22. & Tripart. l. 6. c. 29. Quarta ergo submissione & modestia principes Catholici & Ecclesiastici vnus veri Dei templum ingredi debent: Illud etiam clerico templum ingressuro seruandum; quod habet Concil. Basil. sess. 21. Horas canonicas dicturi cum tunica talari, ac superpellucis mundis, vltra medias tibias longis, iuxta temporum ac regionum diuersitatem, Ecclesias ingrediantur. Nunc causæ & rationes exponendæ, cur eximia semper pietate Clericis degendum sit in templo, illudque decenter ab ijdem exornandum.

Quid ad hoc iras plū
beas geren-
tes, scelera-
tissimas co-
gitationes
voluentes,
& in libidi-
num sordi-
bus volutā-
tes Clerici?
vbi Dei ful-
men? Quod
differtur, nō
aufertur.
Vt porci in-
lintram.